

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 147/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť B. S., K., zastúpenej advokátom JUDr. Ing. P. H., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom S. p. č. 536 018 1280 0 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. S. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. novembra 2009 doručená a 26. novembra 2009 doplnená sťažnosť B. S. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom S. p. (ďalej len „S. p.“) č. 536 018 1280 0.

Z obsahu chronologicky podrobne opísanej sťažnosti vyplývajú tieto podstatné skutočnosti:

Sťažovateľka 8. septembra 2006 podala S. p. žiadosť o priznanie invalidného dôchodku. Na základe tejto žiadosti bolo zrealizované posúdenie jej zdravotného stavu a rozhodnutím z 5. decembra 2006 bola žiadosť zamietnutá z dôvodu, že na základe lekárskeho posudku bola miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť sťažovateľky určená na 25 %. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, ktorému S. p. 10. apríla 2007 čiastočne vyhovel, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 41 %.

Sťažovateľka vyjadrila svoju nespokojnosť aj s týmto rozhodnutím žalobou podanou Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), v ktorej žiadala o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 Sd 56/07-83 z 13. novembra 2007 rozhodnutie S. p. z dôvodu nepreskúmateľnosti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

S. p. na základe ďalšieho lekárskeho posudku rozhodla 28. mája 2008 o priznaní invalidného dôchodku. Proti rozhodnutiu sťažovateľka opätovne podala žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. Krajský súd rozsudkom č. k. 6 Sd 77/08-98 z 10. septembra 2009 rozhodnutie S. p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Po rozhodnutí krajského súdu S. p. nariadila nové prehodnotenie invalidity sťažovateľky, pričom konanie naďalej trvá.

Sťažovateľka tvrdí, že postupom S. p. „(...) vznikli v konaní neopodstatnené prietahy(...) v dôsledku nerešpektovania právneho názoru Krajského súdu a porušenia príslušných právnych ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z.(...)“.

Podľa názoru sťažovateľky v danom prípade nejde o fakticky ani právne náročnú vec, keďže v obdobných prípadoch sú praktizované ustálené postupy s vypracovanou metodikou posudzovania zdravotného stavu. Sťažovateľka v konaní postupuje súčinnosťne a ústretovo, neprispieva k prietahom v konaní. Naopak, postup S. p. sa „dá charakterizovať ako postup v ktorom zbytočné prietahy idú len na vrub odporkyne(...) Takýmto správaním(...) vznikli v konaní zbytočné prietahy v trvaní minimálne dva a pol roka, čo je

v takýchto konaniach, kde sa vyžaduje osobitná rýchlosť konania, neprimerane dlhá doba a je z hľadiska čl. 48 ods. 2 ústavy SR neakceptovateľná.“

Sťažovateľka už nevidí inú možnosť nápravy tohto stavu, pretože neexistuje žiadna inštitúcia, ktorá by mala dohľad nad S. p., preto sa domnieva, že je daná právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov čl. 3, 5 a 8 bolo postupom S. p. porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby S. p. vo veci sp. zn. 536 018 1280 0 konala bez prieťahov

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur.

Odporkyňa je povinná nahradiť sťažovateľke všetky trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že nečinnosťou S. p. ako orgánu rozhodujúceho o žiadosti o priznanie invalidného dôchodku bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa názoru ústavného súdu nie je v jeho právomoci o merite podanej sťažnosti konať a rozhodnúť.

Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov. V danom prípade z dôvodov ďalej uvedených právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľky vyplývajúcim z ústavy prináleží všeobecným súdom, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy (všeobecné) súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí a opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci. Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy, pričom za orgán verejnej správy sa na účely konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku („Správne súdnictvo“) považuje aj S. p., ktorej nečinnosť sťažovateľka svojou sťažnosťou namieta.

Podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť.

Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je nepochybné, že v situácii, v akej sa podľa vlastného tvrdenia sťažovateľka ocitla, má k dispozícii účinný prostriedok nápravy – t. j. žalobu o nečinnosť správneho orgánu (S. p., ktorá bola označená sťažovateľkou výlučne za porušovateľku jej práv), o ktorej má právomoc rozhodnúť vecne a miestne príslušný všeobecný súd. Uvedená právomoc všeobecného súdu vylučuje subsidiárnu právomoc ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2010